

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

Донбаська державна машинобудівна академія
Кафедра менеджменту

Затверджую:

Декан факультету
економіки і менеджменту

Є.В.Мироненко /Є.В.Мироненко/

29 » червня 2021 р.

Гарант освітньої програми:

Менеджмент

В.О.Шашко /В.О.Шашко/

« 29 » червня 2021 р.

Розглянуто і схвалено

на засіданні кафедри

Протокол № 27 від 15.06.2021 р.

Завідувач кафедри

І.П.Фоміченко /І.П.Фоміченко/

Робоча програма навчальної дисципліни

«Договірне право»

галузь знань	07 Управління та адміністрування
спеціальність	073 Менеджмент
ОПП	«Менеджмент»
освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Факультет	Економіки і менеджменту
Розробник	К.ю.н., доцент Мельченко В.І.

Краматорськ - 2021

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мова навчання: українська.

Статус дисципліни: дисципліна вільного вибору циклу загальної підготовки.

Передумови вивчення навчальної дисципліни (пререквізити): знання, набуті в результаті вивчення дисциплін «Правознавство», «Менеджмент», «Економіка підприємства»..

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Договірне право» є система управлінських та правових відносин щодо планування, організації, координації, обліку та контролю за договірними відносинами підприємств та суб'єктів договірного права України.

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни денна / заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС: 4,0	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	Дисципліна циклу загальної підготовки
Модулів – 2	Спеціальність: <u>073«Менеджмент»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки: 2-й
Змістових тем– 10		Семестр 4-й
Загальна кількість годин – 120		Лекції 18/4 год.
Дисципліна Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,0 самостійної роботи здобувача – 4,0		Практичні 18/0 год. Самостійна робота 84/116 год. Вид контролю: залік
Курсова робота – не передбачено		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 36/84; для заочної форми навчання – 4/116.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Договірне право» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Мета дисципліни «Договірне право» полягає у формуванні системи знань про поняття, предмет та методи договірного права, огляд його джерел та основних інститутів, набуття здобувачами навичок роботи з нормативним матеріалом, уміння вирішувати конкретні правові ситуації, які виникають у сфері договірних відносин, на базі національного та міжнародного законодавства.

Завдання дисципліни:

- вивчення поняття, предмета та основних принципів договірного права;
- аналіз основних джерел договірного права в Україні при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
- правовий аналіз основних інститутів договірного права;
- визначення порядку укладання договорів за участю суб'єктів господарювання;
- визначення порядку виконання господарських договорів за чинним законодавством України;
- вивчення основ правового регулювання договірних відносин в контексті регулювання підприємницької діяльності в Україні;
- визначення поняття та змісту господарських договорів;
- визначення та аналіз договорів окремих видів, зокрема у сфері зовнішньоекономічної діяльності;
- аналіз способів захисту прав і законних інтересів суб'єктів-учасників договірних відносин, набуття досвіду роботи із правовими документами.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Договірне право» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей**:

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми	
Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (СК)
ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності. СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	
--	--

Дисципліна «Основи адміністративного права» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **програмних результатів навчання:**

<i>Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми</i>
ПРН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ПРН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
ПРН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Результати навчання за дисципліною та теми, завдяки вивченню яких вони формуються:

Результати навчання		Перелік тем
P1	Здатність здійснювати збір, порівняння та аналіз матеріалів з різних джерел договірного права.	1, 2, 3
P2	Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції в галузі договірного права	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
P3	Здатність визначати конкретні особливості правового регулювання договірних відносин відповідно до потреб конкретного учасника господарської діяльності, складати різні види цивільно-правових договорів.	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Співвідношення результатів навчання за дисципліною із програмними результатами навчання:

<i>Результати навчання за дисципліною</i>	<i>Програмні результати навчання</i>		
	ПРН 1	ПРН 12	ПРН 15
P 1	+	+	
P 2		+	+
P 3		+	+

Співвідношення компетентностей із програмними результатами навчання

<i>Компетентності</i>	<i>Програмні результати навчання</i>		
	ПРН 1	ПРН 12	ПРН 15
ЗК1	+		

ЗК13			+
ЗК15		+	
СК6		+	+
СК7		+	
СК14		+	+
СК15		+	+

Для досягнення результатів навчання за дисципліною (Р), підготовка здобувача спрямована на опанування:

знань:

- основних принципів договірного права;
- основних джерел договірного права в Україні та при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
- основних інститутів договірного права;
- порядку укладання та виконання договорів за участю суб'єктів господарювання;
- основ правового регулювання договірних відносин в контексті регулювання підприємницької діяльності в Україні;
- поняття та змісту господарських договорів;
- поняття та змісту цивільно-правових договорів окремих видів;
- способів захисту прав та законних інтересів учасників договірних відносин.

умінь:

- здійснювати професійну діяльність в межах вимог чинного законодавства України та міжнародних договорів;
- визначати конкретні особливості правового регулювання договірних відносин відповідно до потреб конкретного учасника господарської діяльності;
- оперувати положеннями законів України, підзаконних нормативно-правових актів, що приймаються у встановленому законом порядку органами державної влади та місцевого самоврядування.

комунікацій:

- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду.

автономності та відповідальності:

- відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;
- відповідальність за власний професійний розвиток.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах									
	денна форма					заочна форма				
	ус бо го	у тому числі				ус бо го	у тому числі			
		л	пз	лаб	с.р		л	пз	лаб	с.р
Змістовий модуль 1. Загальні положення договірного права										
Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірного права в Україні.	12	2	2		8	12				12
Тема 2. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності	13	2	2		9	13	0,5			12,5
Тема3. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання (підприємцями)	13	2	2		9	13				13
Усього за модулем 1	38	6	6		26	38	0,5			37,5
Змістовий модуль 2. Правове регулювання окремих видів договірних відносин										
Тема4. Договори про передачу майна у власність	12	2	2		8	12	0,5			11,5
Тема5. Договори про передачу майна у користування	13	2	2		9	13	0,5			12,5
Тема6. Договори про виконання робіт.	11	2	1		8	11	0,5			10,5
Тема7. Договори про надання юридичних та фактичних послуг.	11	1	1		9	11	0,5			10,5
Тема 8. Правове регулювання кредитно-розрахункових відносин.	11	1	2		8	11	0,5			10,5
Тема9. Зобов'язання про спільну діяльність. Договір про створення юридичної особи.	12	2	2		8	12	0,5			11,5
Тема10. Правове регулювання договірних відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності.	12	2	2		8	12	0,5			11,5
Усього за модулем 2	82	12	12		58	82	3,5			78,5
УСЬОГО ГОДИН	120	18	18		84	120	4			116

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

5. ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Загальні положення договірного права

Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірного права в Україні.

Публічно-правові та приватно-правові відносини у сфері підприємництва. Поняття і предмет договірного права. Метод і принципи договірного права та їх закріплення в чинному законодавстві. Свобода договору та випадки її обмеження. Система договірного права та характеристика його основних інститутів.

Джерела договірного права. Нормативно-правові акти та їх види. Аналогія закону та аналогія права. Договір та акти державних органів.

Тема 2. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності

Поняття зобов'язання і договору, співвідношення зобов'язання і договору за цивільним та Господарським кодексами України. Поняття підприємницького договору та функції договору у підприємницькій діяльності.

Класифікація договорів у підприємницькій діяльності: за суб'єктним складом, метою укладення тощо. Попередній договір. Форма підприємницького договору та наслідки недотримання форми договору в господарських відносинах.

Порядок укладання господарських договорів. Пропозиція (оферта) та її види. Умови дійсності оферти. Зміст господарського договору. Підстави та наслідки визнання договорів недійсними та неукладеними.

Підстави та порядок внесення змін до договору. Порядок та підстави розірвання договору за законодавством України.

Тема 3. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання (підприємцями)

Поняття виконання договірних зобов'язань та порядок виконання умов договору. Вимоги виконання господарського зобов'язання щодо суб'єкта, часу, місця, способу. Заміна осіб у договірному зобов'язанні: відступлення права вимоги, переведення боргу. Випадки обмеження заміни осіб у договірному зобов'язанні.

Підстави та порядок припинення договірних зобов'язань, крім виконання: за домовленістю сторін, неможливістю виконання, смерті фізичної особи або ліквідації юридичної особи.

Загальна характеристика способів забезпечення виконання договірних зобов'язань у сфері підприємництва (неустойка, порука, гарантія, завдаток,

застава та притримання). Підстави виникнення правових засобів забезпечувального характеру. Інші способи забезпечення. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань у сфері підприємництва за Цивільним та Господарським кодексами України. Підстави та умови відповідальності за порушення умов договору. Збитки та їх складові. Співвідношення збитків та неустойки. Порядок стягнення неустойки у разі порушення умов договору.

Змістовий модуль 2. Правове регулювання окремих видів договірних відносин

Тема 4. Договори про передачу майна у власність

Загальна характеристика договору купівлі-продажу та його види.

Загальна характеристика договору роздрібної купівлі-продажу. Порядок заняття торгівельною діяльністю і правила обслуговування населення. Відповідальність суб'єктів підприємництва за порушення правил торгівельної діяльності та торгівельного обслуговування покупців.

Поняття та ознаки оптової купівлі-продажу. Суб'єкти оптової торгівлі, їх права та обов'язки. Предмет договору оптової купівлі-продажу. Поняття та значення товарних бірж, порядок їх створення та функціонування. Учасники біржової торгівлі. Порядок встановлення правил біржової торгівлі.

Договір поставки, сторони та істотні умови. Міжнародні правила тлумачення торгівельних термінів ІНКОТЕРМС. Договір контрактації.

Договір міни: поняття та особливості. Договір безоплатної передачі майна у власність (дарування). Приватизація державного та комунального майна в Україні. Суб'єкти приватизації та порядок визначення способу приватизації майна в Україні (аукціон, тендер тощо). Особливості укладення договору купівлі-продажу в процесі приватизації та його зміст.

Тема 5. Договори про передачу майна у користування

Поняття та зміст договору найму (оренди). Загальна характеристика прав та обов'язків сторін за договором оренди. Предмет договору оренди. Порядок визначення розміру та внесення орендної плати. Особливості порядку використання предмета оренди, зміна порядку використання орендованого майна. Порядок передання майна в суборенду. Підстави для відмови від договору оренди та його розірвання.

Види договорів найму (оренди).

Поняття договору прокату та особливості його правового регулювання. Особливості оренди державного та комунального майна. Суб'єкти та предмет договору оренди державного та комунального майна. Порядок укладання договору оренди державного та комунального майна. Правові наслідки припинення договору оренди державного та комунального майна.

Договір лізингу. Істотні умови договору лізингу та його види. Особливості фінансового лізингу. Концесійний договір: поняття, сторони, істотні умови та види. Договір комерційної концесії.

Тема 6. Договори про виконання робіт

Поняття і види договорів про виконання робіт. Загальна характеристика договору підряду. Зміна та розірвання договору підряду. Порядок і строки пред'явлення позовів у випадку виявлення недоліків в роботі.

Особливості договору підряду на капітальне будівництво. Правовий статус генерального замовника, підрядника, і субпідрядника. Істотні умови договору будівельного підряду. Строки в договорі підряду (загальні і проміжкові), наслідки порушення строків виконання робіт. Поняття кошторису та його види. Особливість передання результатів робіт та порядок оформлення акту приймання-передачі в договорі будівельного підряду. Ризик випадкового знищення або пошкодження майна при виконанні будівельних робіт.

Особливості договору підряду на проектні та пошукові роботи. Об'єкт та предмет договору. Виконання, передання та прийняття, оплата робіт за договором.

Тема 7. Договори про надання юридичних та фактичних послуг

Агентські відносини у сфері господарювання: сторони та предмет договору. Поняття та зміст договору доручення. Права та обов'язки сторін за договором доручення. Припинення зобов'язань за договором доручення.

Особливості договору комісії за законодавством України. Правовий статус комісіонера та комітента., їх права та обов'язки. Договір консигнації. Умови договору комісії та підстави для відступу від умов договору комісії при його виконанні.

Договір зберігання, його істотні умови та форма. Сторони в договорі зберігання. Форма договору зберігання. Строк і ціна в договорі зберігання. Відповідальність за порушення умов договору зберігання. Спеціальні види зберігання: зберігання на товарному складі, зберігання речей у готелях, камерах схову, охорона майна державними організаціями тощо.

Договір страхування. Правове регулювання страхової діяльності у сфері підприємництва. Види договору страхування.

Транспортні договори та їх види. Система та види перевезення вантажів, їх правове регулювання. Загальна характеристика сторін за договором перевезення вантажів. Істотні умови договору перевезення вантажів. Перевізні документи та їх види. Відповідальність за порушення умов договору перевезення вантажів.

Договір перевезення пасажирів і багажу. Права та обов'язки сторін за договором перевезення пасажирів і багажу. Договір транспортного експедирування, сторони та істотні умови. Порядок виконання договору транспортного експедирування.

Тема 8. Правове регулювання кредитно-розрахункових відносин

Загальна характеристика законодавства щодо правового регулювання розрахункових та кредитних відносин.

Поняття та загальна характеристика договору позики. Істотні умови договору позики. Новація у відносинах позики. Відповідальність за порушення позики.

Договір позики та договір кредиту. Поняття та істотні умови договору кредиту. Співвідношення понять кредит і договір кредиту. Сторони договору кредиту, поняття фінансової установи та їх види. Права та обов'язки сторін за договором кредиту. Способи забезпечення виконання зобов'язань за договором кредиту.

Правова природа договору банківського рахунку. Сторони за договором банківського рахунку, їх права і обов'язки. Види рахунків та порядок відкриття банками рахунків суб'єктам господарювання. Підстави та наслідки розірвання договору банківського рахунку.

Банківський вклад та його види. Права та обов'язки сторін за договором банківського вкладу. Відповідальність сторін за порушення умов договору банківського вкладу.

Правове регулювання безготівкових розрахунків у підприємницькій діяльності. Особливості розрахунків із застосуванням платіжних доручень, чеків, акредитивів та інкасо.

Поняття готівкових розрахунків та порядок їх здійснення. Обмеження готівкових розрахунків за участю суб'єктів господарювання.

Тема 9. Зобов'язання про спільну діяльність. Договір про створення юридичної особи

Договори про спільну діяльність. Склад майна і порядок здійснення внесків учасниками спільної діяльності. Особливості управління спільною діяльністю. Публічно-правове регулювання договорів про спільну діяльність. Поняття договору простого товариства.

Засновницький договір про створення юридичної особи. Форма та зміст договору про створення юридичної особи. Права та обов'язки сторін за засновницьким договором.

Тема 10. Правове регулювання договірних відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності

Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору. Правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх види. Порядок укладання, зміни та розірвання зовнішньоекономічного договору. Види зовнішньоекономічних договорів та особливості їх застосування в Україні. Порядок застосування міжнародних договорів (конвенцій) при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Відповідальність у зовнішньоекономічній діяльності. Захист прав та законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

6. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1	Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірних права в Україні.	2	
2	Тема 2. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності	2	0,5
3	Тема 3. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання (підприємцями)	2	
4	Тема 4. Договори про передачу майна у власність	2	0,5
5	Тема 5. Договори про передачу майна у користування	2	0,5
6	Тема 6. Договори про виконання робіт.	2	0,5
7	Тема 7. Договори про надання юридичних та фактичних послуг.	1	0,5
8	Тема 8. Правове регулювання кредитно-розрахункових відносин.	1	0,5
9	Тема 9. Зобов'язання про спільну діяльність. Договір про створення юридичної особи.	2	0,5
10	Тема 10. Правове регулювання договірних відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності.	2	0,5
Всього годин		18	4

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема заняття	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірних права в Україні. <i>Заняття 1 (семінар).</i>	2	-
2.	Тема 2. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності <i>Заняття 2 (семінар).</i>	2	-
3.	Тема 3. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання (підприємцями) <i>Заняття 3 (контрольна робота) Тем 1-3.</i>	2	-
4.	Тема 4. Договори про передачу майна у власність <i>Заняття 4 (семінар)</i>	2	-
5.	Тема 5. Договори про передачу майна у користування <i>Заняття 5 (семінар).</i>	2	-
6.	Тема 6. Договори про виконання робіт. <i>Заняття 6 (семінар).</i>	2	-
7.	Тема 7. Договори про надання юридичних та фактичних послуг	1	-
8.	Тема 8. Правове регулювання кредитно-розрахункових відносин	1	-

	<i>Заняття 7 (семінар за темами 7, 8).</i>		
9	Тема 9. Зобов'язання про спільну діяльність. Договір про створення юридичної особи. <i>Заняття 8 (семінар).</i>	2	-
10	Тема 10. Правове регулювання договірних відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності. <i>Заняття 9 (контрольна робота) Теми 4-10.</i>	2	-
Всього годин		18	0

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1	Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірного права в Україні.	8	12
2	Тема 2. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності	9	12,5
3	Тема 3. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання (підприємцями)	9	13
4	Тема 4. Договори про передачу майна у власність	8	11,5
5	Тема 5. Договори про передачу майна у користування	9	12,5
6	Тема 6. Договори про виконання робіт.	8	10,5
7	Тема 7. Договори про надання юридичних та фактичних послуг.	9	10,5
8	Тема 8. Правове регулювання кредитно-розрахункових відносин.	8	10,5
9	Тема 9. Зобов'язання про спільну діяльність. Договір про створення юридичної особи.	8	11,5
10	Тема 10. Правове регулювання договірних відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності.	8	11,5
Всього годин		84	116

9. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота студента як невід'ємна складова освітнього процесу у закладі вищої освіти є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторної роботи, в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Основні види самостійної роботи студента:

1. Вивчення додаткової літератури.
2. Робота з довідковими матеріалами.
3. Підготовка до практичних (семінарських) занять.
4. Підготовка до проміжного й підсумкового контролю.
5. Виконання самостійного завдання.

6. Виконання індивідуальних завдань.

Питання для самостійного опрацювання:

- 1) Загальна характеристика джерел договірної права України;
- 2) Господарське законодавство України у сфері укладання та виконання договорів (внутрішньонаціональний рівень);
- 3) Принципи договірної права та їх закріплення у чинному законодавстві;
- 4) Свобода договору та її обмеження;
- 5) Система договірної права та характеристика його основних інститутів;
- 6) Аналогія права та аналогія закону як засоби подолання прогалин в регулюванні договірних відносин;
- 7) Підстави виникнення та припинення господарських зобов'язань;
- 8) Загальні умови та види забезпечення виконання господарських зобов'язань;
- 9) Поняття та загальна правова характеристика господарського договору;
- 10) Загальний порядок укладення господарських договорів;
- 11) Повноваження на укладення господарських договорів від імені юридичних осіб;
- 12) Нотаріальне посвідчення та державна реєстрація господарських договорів;
- 13) Межі господарсько-договірної відповідальності суб'єктів господарювання;
- 14) Досудовий порядок реалізації господарсько-договірної відповідальності;
- 15) Стягнення збитків за порушення господарсько-договірних зобов'язань;
- 16) Договір контракції сільськогосподарської продукції;
- 17) Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу;
- 18) Договір ренти;
- 19) Поняття та предмет договору лізингу;
- 20) Відповідальність продавця (постачальника) предмета договору лізингу;
- 21) Форма договору зберігання;
- 22) Строк і ціна в договорі зберігання;
- 23) Правове регулювання страхової діяльності у сфері підприємництва;
- 24) Особливості розрахунків із застосування платіжних доручень, чеків, акредитивів та інкасовими дорученнями;
- 25) Обмеження готівкових розрахунків за участю суб'єктів господарювання.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи
Оцінювання проводять за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;

2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;

3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;

4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, вирішенні завдань, проведенні розрахунків при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

Самостійна робота студентів контролюється протягом семестру. При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Самостійна робота оцінюється за такими критеріями:

1) самостійність виконання;

2) логічність і послідовність викладання матеріалу;

3) повнота розкриття теми;

4) використання й аналіз додаткових літературних джерел;

5) наявність конкретних пропозицій;

6) якість оформлення.

10. КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1) Поняття і предмет договірної права.

2) Свобода договору та випадки її обмеження.

3) Джерела договірної права.

4) Нормативно-правові акти та їх види.

5) Поняття зобов'язання і договору, співвідношення зобов'язання і договору за цивільним та Господарським кодексами України.

6) Поняття підприємницького договору та функції договору у підприємницькій діяльності.

7) Класифікація договорів у підприємницькій діяльності: за суб'єктним складом, метою укладення тощо.

8) Порядок укладання господарських договорів.

9) Пропозиція (оферта) та її види. Умови дійсності оферти.

10) Зміст господарського договору.

11) Істотні умови договору

12) Підстави та наслідки визнання договорів недійсними та неукладеними.

13) Підстави та порядок внесення змін до договору.

14) Порядок та підстави розірвання договору за законодавством України.

- 15) Поняття виконання договірних зобов'язань та порядок виконання умов договору.
- 16) Вимоги виконання господарського зобов'язання щодо суб'єкта, часу, місця, способу.
- 17) Підстави та порядок припинення договірних зобов'язань
- 18) Загальна характеристика способів забезпечення виконання договірних зобов'язань у сфері підприємництва (неустойка, порука, гарантія, завдаток, застава та притримання).
- 19) Підстави виникнення правових засобів забезпечувального характеру.
- 20) Відповідальність за порушення договірних зобов'язань у сфері підприємництва за Цивільним та Господарським кодексами України.
- 21) Підстави та умови відповідальності за порушення умов договору.
- 22) Порядок стягнення неустойки у разі порушення умов договору.
- 23) Загальна характеристика договору купівлі-продажу та його види.
- 24) Загальна характеристика договору роздрібної купівлі-продажу.
- 25) Предмет договору оптової купівлі-продажу.
- 26) Договір поставки, сторони та істотні умови.
- 27) Договір контракції.
- 28) Договір міни: поняття та особливості.
- 29) Договір безоплатної передачі майна у власність (дарування).**
- 30) Поняття та зміст договору найму (оренди).
- 31) Особливості порядку використання предмета оренди, зміна порядку використання орендованого майна.
- 32) Види договорів найму (оренди).
- 33) Поняття договору прокату та особливості його правового регулювання.
- 34) Договір лізингу: істотні умови договору та його види.
- 35) Концесійний договір: поняття, сторони, істотні умови та види.
- 36) Поняття і види договорів про виконання робіт.
- 37) Загальна характеристика договору підряду.
- 38) Істотні умови договору будівельного підряду.
- 39) Особливості договору підряду на проектні та пошукові роботи.
- 40) Поняття та зміст договору доручення.
- 41) Особливості договору комісії за законодавством України.
- 42) Договір консигнації..
- 43) Договір зберігання, його істотні умови та форма.
- 44) Договір страхування.
- 45) Види договору страхування.
- 46) Транспортні договори та їх види.
- 47) Загальна характеристика договору перевезення вантажів.
- 48) Договір перевезення пасажирів і багажу.
- 49) Договір транспортного експедирування, сторони та істотні умови.
- 50) Загальна характеристика законодавства щодо правового регулювання розрахункових та кредитних відносин.

- 51) Поняття та загальна характеристика договору позики, істотні умови договору позики.
- 52) Поняття та істотні умови договору кредиту.
- 53) Правова природа договору банківського рахунку.
- 54) Загальна характеристика договору банківського вкладу
- 55) Правове регулювання безготівкових розрахунків у підприємницькій діяльності.
- 56) Поняття готівкових розрахунків та порядок їх здійснення.
- 57) Договори про спільну діяльність.
- 58) Засновницький договір про створення юридичної особи.
- 59) Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору.
- 60) Види зовнішньоекономічних договорів та особливості їх застосування в Україні.

11. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Протягом семестру здобувачі вищої освіти денної форми навчання паралельно з аудиторними лекційними і практичними заняттями виконують індивідуальні завдання в вигляді реферату за означеними у таблиці 11.1 темами:

Таблиця 11.1

Теми та види індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми або тем, з яких виконується індивідуальне завдання	Назва і вид індивідуального завдання
1	Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірних прав в Україні. Тема 2. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності Тема 3. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання (підприємцями) Тема 4. Договори про передачу майна у власність Тема 5. Договори про передачу майна у користування Тема 6. Договори про виконання робіт. Тема 7. Договори про надання юридичних та фактичних послуг. Тема 8. Правове регулювання кредитно-розрахункових відносин. Тема 9. Зобов'язання про спільну діяльність. Договір про створення юридичної особи. Тема 10. Правове регулювання договірних відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності.	Індивідуальне завдання № 1 – підготовка реферату за обраною темою (Додаток А)

Індивідуальні завдання виконуються в рамках самостійної роботи студента з обов'язковими консультаціями викладача та оцінюються балами до загальної оцінки знань студентів.

Також протягом всього семестру питання самостійного опрацювання можуть бути оформлені студентом у вигляді реферату або презентації, які повинні мати науково-дослідний характер.

12. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

(«Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 15.11.2020 р. протокол №4; «Положення про навчальний дистанційний курс і організацію навчального процесу за заочною (заочно-дистанційною) формою в системі Moodle DDMA у ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 23.06.2017 р. протокол №6).

В процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

МН 1 - пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі методи, методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (*пояснення, розповідь, лекція, бесіда, робота з підручником; ілюстрування, демонстрування, практичні і дослідні роботи*);

МН 2 - методи стимулювання навчальної діяльності (*навчальна дискусія, забезпечення успіху в навчанні, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні*);

МН 3 - методи контролю і самоконтролю у навчанні (*усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований, самоконтроль і самооцінка*);

МН 4 - практичні методи навчання (*практичні роботи*);

МН 5 - самостійна робота з вивченням оприлюднених у системі Moodle електронних матеріалів з можливістю проведення консультацій.

МН 6 - виконання індивідуальних домашніх завдань.

13. МЕТОДИ, КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ОЦІНЮВАННЯ

(«Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 15.11.2020 р. протокол №4; «Положення про навчальний дистанційний курс і організацію навчального процесу за заочною (заочно-дистанційною) формою в системі Moodle DDMA у ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 23.06.2017 р. протокол №6).

В процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи оцінювання:

МО 1. Попереднє (вхідне) оцінювання знань (письмовий метод або тестування).

МО 2. Поточне оцінювання (письмовий метод або тестування на лекційних та практичних заняттях та/або у системі Moodle, виконання модульних контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань, зокрема розрахунково-аналітичних завдань, рефератів, презентацій).

МО 3. Тематичне або періодичне оцінювання (письмовий метод на лекційних та практичних заняттях, усне опитування або тестування на практичних заняттях та/або у системі Moodle).

МО 5. Підсумкове (семестрове) оцінювання, зокрема: залік (письмовий метод або тестування, зокрема у системі Moodle).

Передбачається використання модульно-рейтингової системи оцінювання знань. Основною формою контролю знань здобувачів в кредитно-модульній системі є складання здобувачами всіх запланованих модулів. Формою контролю є накопичувальна система. Складання модуля передбачає виконання здобувачем комплексу заходів, передбачених семестровим графіком навчального процесу та контролю знань здобувачів, затверджених деканом факультету.

**Графік освітнього процесу та оцінювання знань
з дисципліни для денної форми навчання.**

Вид навчальних занять та контролю	Розподіл між навчальними тижнями																		Вид підсумкового семестрового контролю
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Лекції	2		2		2		2		2		2		2		2		2		ЗАЛІК
Практ. заняття		2		2		2		2		2		2		2		2		2	
Сам. робота	4	5	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	
Консультації				Конс												Конс			
Поточний контроль		ВК УО		УО				УО		УО		УО		УО		УО			
Модулі	●				М1	●		●						М2	●				
Контроль по модулю №1						КР1													
Контроль по модулю №2																		КР2	
Контроль самостійної роботи																ЗСР	ЗСР	ЗСР	

ВК – вхідний контроль; УО – поточне усне опитування; ДГ – ділова гра; КР – письмова контрольна робота; ЗСР – захист самостійної роботи (реферат); Конс. – консультація; К – колоквіум.

**Система оцінювання знань здобувачів у 4 навчальному семестрі
для денної форми навчання**

СИСТЕМА ОЦІНКИ					
Склад модулів		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його використання знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, які самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка
Усне опитування на семінарських заняттях або тестування за темами	7*4=28	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
Виконання індивідуального завдання (реферат-презентація)	22	75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
		65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
		55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
Модульна контрольна робота № 1,2	25*2	30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
Підсумкова атестація	100	0 - 29	F		Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни

З метою формування та реалізації індивідуальної траєкторії навчання здобувача визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється шляхом оцінювання в межах певного контрольного заходу у відповідності до Положення про порядок визнання в Донбаській державній машинобудівній академії результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

**Система оцінювання знань здобувачів
заочної форми навчання**

Форма контролю	Кіл-ть балів		Стислий зміст контрольної точки	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
	<i>max</i>	<i>min</i>		
1. Підсумкова тестова контрольна робота	100	55	Підсумкова тестова контрольна робота складається із 20-ти тестів за темами Т1-Т10, обраних у випадковому порядку, та виконується студентом індивідуально в системі Moodle DDMA	Здобувач виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Усього за підсумкову тестову контрольну роботу	100	55	Ваговий коефіцієнт за підсумкову тестову контрольну роботу – 0,4	
2. Залік	100	55	Підсумковий залік складається із теоретичного та ситуаційного завдань, обраних у випадковому порядку за темами Т1-Т10, та виконується студентом індивідуально в системі Moodle DDMA	Здобувач виконав теоретичні та ситуаційні завдання та навів аргументовані відповіді, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Усього за залік	100	55	Ваговий коефіцієнт за підсумкову залікову роботу – 0,6	
Всього	100	55	Здобувач виконав тестові, теоретичні та ситуаційні завдання та навів аргументовані відповіді, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни	

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за запланованими результатами навчання навчальної дисципліни.

14. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютери з програмним забезпеченням OpenOffice.org 4.1.7,
Googledocs, Internet-браузер Google Chrome 85.04183.121.
Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
Система дистанційного навчання і контролю Moodle

15. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Дистанційний курс «Договірне право» в системі дистанційного навчання і контролю Moodle ДДМА –
<http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1292>

16. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
— Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>.
2. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV
// Офіційний вісник України від 28.03.2003 - 2003 р., № 11, стор. 7, стаття 461.
3. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16 січня 2003 р.
— Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>.
4. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 № 959- XII— Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>.
5. Про фінансовий лізинг : Закон України від 11.12.2003 № 723/97-ВР
— Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>.
6. Про банки та банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121- III // Відомості Верховної Ради України від 09.02.2001 - 2001 р., № 5, стаття 7. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV // Відомості Верховної Ради України від 04.08.2006 - 2006 р., № 31, стор. 1126, стаття 268.
8. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI — Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>.
9. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 32. – Ст. 422.
10. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 86/96-ВР –
Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>
11. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.09.1991 № 1023- XII – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1023-12>.
12. Про товарну біржу: Закон України від 10 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 10. – Ст. 139.

Основна література

1. Договірне право України. Загальна частина: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. О.В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 896 с.
2. Договірне право України. Особлива частина: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. О.В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 1200 с.
3. Цивільне право України : навчальний посібник : у 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. канд. юрид. наук, проф. В. А. Кройтора, канд. юрид. наук, доц. Кухарева О. Є., канд. юрид. наук, доц. Ткалича М. О. – Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2016. – 352 с.
4. Зобов'язальне право: навч.-метод. посібник. Ч. I. / Б.В. Деревянко ; МОН України, Українська академія банківської справи. – Суми : УАБС, 2015. – 106 с.
5. Господарське право: загальна частина : навч. посіб. / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С., Юніна М. П. та ін.]. – Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. – 262 с.

Додаткова література

1. Договори в цивільному праві України: Навчальний посібник: Альб. схем. О.О.Грін. – Ужгород: Видавництво ФОП Бреза А.Е., 2012. – 219с.
2. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. - 5- те вид., перероб. і допов. / за ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – Т.1. – 832 с.
3. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / [Л.Ф. Винокурова та ін.]; за заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – Київ : Юрінком Інтер, 2019. – 810 с.
4. Мічурін Є.О. Техніка складання договорів: Навч.-практ. посіб. – Х.: Юрsvіт, 2006. – 536 с.

Web-ресурси

1. Законодавство України. Веб-портал Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> .
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. Режим доступу: www.kmu.gov.ua
4. Офіційний вебпортал парламенту України. Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua>
5. Офіційний сайт міністерства юстиції України. Режим доступу: <https://minjust.gov.ua/>
6. Вищий господарський суд України. Режим доступу: <http://www.arbitr.gov.ua/>
7. Електронна бібліотека юридичної літератури. Режим доступу: <http://pravoznavec.com.ua/>

Додаток А

Теми індивідуальних завдань (рефератів-презентацій) з дисципліни
«Договірне право»

- 1) Свобода договору та випадки її обмеження;
- 2) Джерела договірної сили за юридичною силою;
- 3) Форма підприємницького договору та наслідки недотримання форми договору в господарських відносинах;
- 4) Порядок та підстави розірвання договору за законодавством України;
- 5) Підстави та порядок припинення договірних зобов'язань;
- 6) Виконання часткового та солідарного договірних зобов'язань;
- 7) Виконання регресних зобов'язань;
- 8) Форма правочину щодо забезпечення виконання;
- 9) Зміна осіб у договірному зобов'язанні;
- 10) Відступлення права вимоги та переведення боргу;
- 11) Припинення договірних зобов'язань виконанням, зарахуванням, за домовленістю сторін;
- 12) Припинення договору поєднанням кредитора і боржника в одній особі, ліквідацією юридичної особи;
- 13) Моральна (немайнова) шкода;
- 14) Порядок здійснення торговельної діяльності та правила обслуговування населення;
- 15) Порядок закупівлі товарів, оплати робіт та послуг за державні кошти;
- 16) Транспортні договори та їх види;
- 17) Співвідношення договору та актів цивільного законодавства;
- 18) Функції цивільно-правового договору;
- 19) Виконання альтернативних та факультативних договірних зобов'язань;
- 20) Постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу;
- 21) Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності;
- 22) Договір комерційної концесії;
- 23) Правове регулювання довогорів факторингу;
- 24) Загальний порядок укладання господарських договорів;
- 25) Зовнішньоекономічні договори (контракти).